

داستان اعرابی و مرد فیلسوف نما

۱۰ مهر ۱۳۹۳ ساعت ۲۱:۳۷

آیا واقعا عقل و علمی که از آن نه دنیا به دست آید و نه آخرت، سوده ای دارد؟ حکمتی که از وهم و خیال و سفسطه و مغلطه پدید آمده و کاربردی ندارد نبودش بهتر است. دکان های کلامی و فلسفی و مکتب های گوناگون جز سردرگمی برای بشر چه ارمغانی داشته است؟

عرب صحرانشینی بر شتر دو لنگه، جوال بار کرده و خود بر روی آن نشسته بود. اتفاقا مردی فیلسوف نما و پر حرف که پیاده همراه او شده بود از او پرسید: «وطن تو کجاست؟»

عرب بادیه نشین جواب داد: «بادیه...»

فیلسوف نما: «در این دو لنگه جوال چه داری؟»

اعرابی: «در یک لنگه گندم و در لنگه ی دیگر ریگ.»

فیلسوف نما: «چرا ریگ بار کردی؟»

اعرابی: «تا آن لنگه جوال سنگینی نکند و نیفتد.»

فیلسوف نما: «عقل حکم می کند که نیمی از گندم را در لنگه ی دیگر بریزی که هم دو لنگه هم اندازه شود و هم بار شتر زیاد نشود.»

اعرابی : «آفرین بر تو ای حکیم فرزانه. پس چرا تو با این عقل و حکمت پیاده روی ؟ تو باید بر شتر من سوار شوی ...»

سپس از او پرسید :

این چنین عقل و کفایت که تو راست

تو وزیری یا شهی ؟ بر گوی راست

فیلسوف نما : «نه شاهم، نه وزیر، بلکه یک فرد معمولی هستم.»

اعرابی : «شتر و گاو چند تا داری ؟»

فیلسوف نما : «هیچ، چرا این قدر سوال می کنی ؟»

اعرابی : «در دُکانت چه جنسی داری ؟»

فیلسوف نما : «نه دکان دارم و نه جنسی.»

اعرابی : «نقد چه داری ؟ تو که کیمیای علم را در دست داری و عقلت مثل گوهر است باید خیلی مالدار باشی.»

فیلسوف نما : «من هیچ ندارم حتی غذای شب هم ندارم.»

پا برهنه تن برهنه می روم
 هر که نانی می دهد آن جا روم
 مر مرا این حکمت و فضل و هنر
 نیست حاصل جز خیال درد سر

اعرابی : «برو از من دور شو تا شومی تو مرا نگیرد.»

یک جوالم گندم و دیگر ز ریگ
 به بود زین حيله های مرده ریگ

آیا واقعا عقل و علمی که از آن نه دنیا به دست آید و نه آخرت، سوده ای دارد؟ حکمتی که از وهم و خیال و سفسطه و مغلطه پدید آمده و کاربردی ندارد نبودش بهتر است. دکان های کلامی و فلسفی و مکتب های گوناگون جز سردرگمی برای بشر چه ارمغانی داشته است!؟

فکر آن باشد که بگشاید رهی
 راه آن باشد که پیش آید شهی
 شاه آن باشد که از خود شه بُود
 نه به مخزن ها و لشکر، شه شود
 تا بمانند شاهی او سرمدی
 همچو عزِ مُلکِ دینِ احمدی

منبع: مثنوی معنوی

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۱۸۸۹/نما-فيلسوف-مرد-اعراب-داستان>